

Vályi Armand: „A történelmi megismerés értékéről“ ír. Az adatrengeteg immár lecsökkentették, hogy a történelmi szemlélet, az emberi szellem egyetemes fejlődése lépjen előtérbe. Az események tömegéből is azt emelik ki ma, ami ezt a történelmi törvényszerűséget legjobban feltárja. A módszer is tisztult és hajlékonyabbá vált, mindig az anyaghoz idomulva. A történelmi nevelést az új szempontok szerint három részre tagoltan vizsgálja, az értelmi, érzelmi és akarati nevelés szemszögéből.

A folyóirat e számának kisebb közleményeiben Péch Aladár ismerteti az olasz iskolareformot, Terestyéni Meinrád a „szórakozási idő helyes felhasználására nevelő új amerikai iskolafajt. Váradi József a világháborúnak a nevelésre való hatását.

Nevelésügyi Szemle. 1939. évi szeptember—októberi szám. *Kemény Gábor* Eötvös nagy szellemére, igaz értékére hívja fel a figyelmet, akitől még mindig nem tanultunk eleget. Felfogásának és politikájának alapeleme az igazságot kereső középút volt.

Várady József időszerű témája „Kisebbségi nyelvű oktatásunk jogforrásai és irodalma“. Nagy körültekintéssel és ismerettel kezeli a tárgyat, s ismét kiviláglik, hogy a magyarság nemzetiségeit soha nem nyomta el.

Dubay Aladár fontos nemzeti ügyet tár elénk „Mezőgazdasági szakoktatásunk fejlődése és a közjólét“ c. tanulmányában. Ismerteti a mezőgazdasági szakoktatás multját, törekvéseit, az újabb idők eredményeit és az elérendő célokat.

Makai Lajos az internátusok jó nevelő hatásáról emlékezik meg. Az iskola és az internátus viszonya mellérendelt. Az iskola az egyes tárgyak keretén belül nyújt egyes hatásokat, az internátus pedig állandó hatást jelent. A nemzetnevelés céljait szolgálja 1. berendezésében, mely nem ismeri a fölösleges kényelmet; 2. napirendje ránevel a rendszeres munkára; 3. kifejleszti a bajtársi szellemet; 4. felelősségérzetre nevel; 5. az egyén megtanulja érdekeit a köznek alárendelni; 6. kifejleszti a tekintélytisztelőt.

Berg Pál „Az angol nevelés legújabb reformjait“ ismerteti. Erről cikkírónak doktori értekezése is jelent meg.

Orsz. Középisk. Tanáregyesületi Közlöny. 1939. évi 1. szám. A folyóirat a Képviselőházi Értesítőből közli Szöllősy Jenő országgyűlési képviselőnek interpellációját és Hóman Bálint miniszternek erre adott válaszát a helyettes tanárok helyzetének rendezéséről (1939. június 28-án). Ez a válasz kilátásba helyezte a középiskolai és polgári iskolai helyettes tanárok ügyének rendezését.

Tóth Pál László „A tananyag és a tanuló-egyeniség vizsgálata“ címen ismerteti kísérleti kutatásait és a belőlük levonható tanulságokat. Vizsgálatait az I. osztályban végezte a magyar és latin nyelv anyagából. Alap gondolata az, hogy a tanár jelöli ki az elvégzendő anyagot a maga szempontja szerint, de nincs vizsgálat arra vonatkozólag, hogy a tanuló szempontjából helyes-e ez a mennyiség. Ezek a vizsgálatai, bár elismeri, hogy fogyatékosak, sok hiányra és bajra mutatnak, de éppen ez a jó oldaluk.

Podl Ákos a középiskolai rajzoktatás keretébe illesztett műalkotás-ismeretről szól.

A forgácsok egyik szilánkjára arra a fonák helyzetre mutat, hogy 1914 előtt a fiatal kinevezett tanár abban a fizetési osztályban volt, amelyben a százados. Azóta pedig annyira lesüllyedt a tanári fizetés, hogy ma egy hadnagy fizetése öreg tanárét is felülmúlja.

1939. évi 2. szám.

Hári Ferenc „A latin olvasmány pedagógiai jelentőségéről“ ír.

Bárany László az iskolai ünnepélyekre vonatkozó gondolatait ismerteti. Elsősorban a színelőadások rendet felforgató próbáinak rossz hatásait sorolja fel. Ezek a tanulókat rendes munkamenetükből kizökkentik, megzavarják. A szülőket megerőltető kiadásokba kényszerítik. Pedagógiai hasznuk pedig nem mondható soknak. A hazafias, vallásos, vagy alkalmi ünnepélyek, ha műsorukat és szereplőiket kellő gondtól válogatták ki, pedagógiai-lag értékesek. Ezek minden részletükben, rendezésben és külsőségeikben is ünnepélyesek legyenek. De ne legyenek hosszúak. Másfél órát elegendőnek tart. A számok változatosak legyenek és gyorsan peregjenek. A hangversenyek, ha ilyenek rendezhetők, ne menjenek a szereplők képességein túl, anyagukban a klasszikus értékek mellett a magyar zeneirodalom kiváló számaint is vegyék figyelembe. Délelőtt rendeztessenek, hogy a siker felett utóöröm ne nyúljon az éjszakába. Az osztályünnepek még nem nagyon vannak elterjedve. Könnyen megvalósíthatók, meghittebbek.

Kovács Endre a felvidéki tanárok tanfolyamának mérlegét állítja fel. Az eredmény jó. Némi hiány volt abban, hogy nem voltak szlovák és ruszin előadások, azokra tekintettel, akik még fáradtsággal értenek meg mindent magyar nyelven. Fárasztóan hatottak a szakelőadások is, amelyek helyett beszélgetés formájában való tárgyalás lett volna célravezetőbb.

Magyar Tanítóképző. 1939. évi 7. szám. *Pintér Jenő* rövid pontokba foglalta a nevelésben és tanításban előforduló hibákat, mindegyiket tömören kibővítve a legfontosabb tudnivalókkal. Egyes pontjai a következők. Hiba. 1. ha nem vagy nevelői lélek; 2. ha hivatalnoknak érzed magad; 3. ha nem erősítéd a nemzeti szellemet; 4. ha nem ápolod a vallásos érzést; 5. ha nem fejlesztéd az erkölcsi ítélőerőt; 6. ha bírálgod a társadalmi rendet; 7. ha nem ragaszkodol a külső rendhez; 8. ha nem látsz és nem hallasz; 9. ha megtűröd a szerénytelen viselkedést; 10. ha túlságosan engedékeny vagy; 11. ha népszerű akarsz lenni; 12. ha nem tudsz bánni tanítványaiddal; 13. ha nem tudod, hogyan szabad büntetni; 14. ha tömegfenyítéssel akarsz rendet teremteni; 15. ha nem készülsz gondosan tanításodra; 16. ha nem jól osztod be idődet; 17. ha nem küzdöd le rossz szokásaidat; 18. ha előadsz, holott tanítanod kellene; 19. ha mellőzöd a tankönyvet és jegyzeteket készítettetsz; 20. ha a leckét nem tudod helyesen számonkérni; 21. ha ügyetlenül kérdezel; 22. ha a tanulókat a notesz betűrendje szerint szolítod fel; 23. ha előbb hívod fel a tanulót és csak azután teszed fel a kérdést; 24. ha bogarasan osztályzol; 25. ha nem rostálod meg a tanulókat; 26. ha túlterheled tanítványaidat; 27. ha tárgyi-tévedéseket tanítasz; 28. ha idegen szavakat használasz; 29. ha nem javítod tanítványaid beszédét; 30. ha nem világosítod fel tanulóidat, hogyan